

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку
09.08.2023 № 311

ВИСНОВОК

НАЦІОНАЛЬНОЇ КОМІСІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕЛЕКТРОННИХ КОМУНІКАЦІЙ, РАДІОЧАСТОТНОГО СПЕКТРА ТА НАДАННЯ ПОСЛУГ ПОШТОВОГО ЗВ'ЯЗКУ до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень законодавства у сфері електронних комунікацій», реєстраційний номер 9463 від 06.07.2023

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих положень законодавства у сфері електронних комунікацій», реєстраційний номер 9463 від 06.07.2023 (далі – законопроект), розроблений, як зазначено у пояснювальній записці до нього, з метою, зокрема, покращення якості мобільного зв'язку у сільській місцевості, контролю виконання ліцензійних зобов'язань мобільними операторами із забезпечення покриття 90% населення середньою швидкістю передавання даних не менше 2 Мбіт/с.

За результатами опрацювання вказаного законопроекту в межах компетенції, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (далі – НКЕК), вирішила висловити позицію про **доцільність його прийняття із такими зауваженнями та пропозиціями.**

1. Законопроектом встановлюються нові терміни та норми, зокрема *«гостьова мережа»*, *«домашня мережа»*, *«користувач роумінгу»*, *«оператор гостьової мережі»*, *«оператор домашньої мережі»* та інші, що стосуються питань роумінгу з ЄС.

Варто зазначити, що вказані терміни не кореспондуються із метою, предметом правового регулювання та логікою законопроекту, який спрямований на врегулювання саме питань щодо якості електронних комунікаційних послуг.

Натомість слід звернути увагу, що у рамках роботи робочої групи з питань приєднання України до політики ЄС «Roam-Like-At-Home» (RLAH), утвореної рішенням НКЕК від 01.02.2023 № 42, наразі апаратом НКЕК спільно з представниками Мінцифри, постачальників електронних комунікаційних послуг, Експертної Ради Асоціації «Телас» з метою приєднання України до політики ЄС «Roam-Like-At-Home» (RLAH), застосування Регламенту (ЄС) 2022/612 Європейського Парламенту та Ради

від 6 квітня 2022 року про роумінг у мережах мобільного зв'язку загального користування в межах Союзу та інших пов'язаних актів ЄС проводиться розробка відповідного законопроекту, який передбачатиме врегулювання питання роумінгу з Європейським Союзом.

З огляду на зазначене пропонуємо терміни, що наводяться у законопроекті, а саме *«гостьова мережа», «домашня мережа», «користувач роумінгу», «оператор гостьової мережі», «оператор домашньої мережі»* **виключити**.

Нормами законопроекту вносяться зміни до статті 35 Закону, якими передбачається, що *«У разі економічної недоцільності розгортання фізичної інфраструктури електронних комунікацій регуляторний орган приймає рішення про накладення на постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг зобов'язання щодо спільного використання фізичної інфраструктури або зобов'язання укласти договори про національний роумінг (крім випадків, зазначених в наступному абзаці), у разі якщо це необхідно для надання на відповідній території електронних комунікаційних послуг з використанням радіочастотного спектра відповідно до цього Закону.*

З метою задоволення потреб кінцевих користувачів щодо доступу до електронних комунікаційних послуг (голосового зв'язку, передачі даних тощо, крім міжнародних вихідних дзвінків), в усіх населених пунктах України із населенням менше ніж 2 тис. осіб, постачальники електронних комунікаційних мереж/послуг, що використовують визначені планомрозподілу і користування радіочастотним спектром в Україні радіотехнології стільникового радіозв'язку, зобов'язані укласти між собою договори про національний роумінг на мережах мобільного зв'язку з метою використання всіх радіотехнологій стільникового радіозв'язку, що застосовуються ними у таких населених пунктах.»

У зв'язку з цим, **пропонуємо врахувати відповідні застереження**, пов'язані з національним роумінгом, які надсилались Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації листом НКЕК від 12.05.2023 № 01-3260/157 під час розробки цього законопроекту.

Разом з тим, у випадку неврахування наданих застережень, пропонуємо **передбачити** у розділі II «Прикінцеві положення» законопроекту перехідні положення в частині **відтермінування реалізації запропонованих вище норм до статті 35 Закону** на період дії воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та протягом 6 місяців з дня його припинення чи скасування.

2. У пункті 15 частини першої статті 6 законопроекту слова *«у разі необхідності»* та *«частини другої»* доцільно **виключити**, оскільки у частині другій запропонованої статті 111 Закону, зокрема зазначено, що центральний орган виконавчої влади у сферах електронних комунікацій та

радіочастотного спектра, за погодженням з регуляторним органом, визначає рівні швидкості приймання та передавання даних та інших показників якості електронних комунікаційних послуг, а у відповідних випадках (за доцільністю) використовуються показники, викладені у частині третій статті 111 Закону.

3. Законопроектом пропонується пункт 9 частини восьмої статті 10 Закону викласти у новій редакції, відповідно до якої рішення регуляторного органу про проведення позапланової перевірки має прийматися виключно у разі виявлення за результатами радіочастотного моніторингу, робіт/заходів з виявлення джерел радіозавад або моніторингу якості електронних комунікаційних послуг **(в тому числі краудсорсингу)** ознак порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр.

Разом з тим, необхідно зазначити, що відповідно до запропонованого визначення **краудсорсинг** здійснюється в рамках моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та є його складовою (інструментом).

При цьому, пунктом 9 частини восьмої статті 10 Закону визначено, що рішення регуляторного органу про проведення позапланової перевірки має прийматися, зокрема, у разі:

- виявлення за результатами моніторингу якості електронних комунікаційних послуг ознак порушення вимог законодавства про електронні комунікації та/або радіочастотний спектр.

Крім того, така норма буде додатково виокремлювати краудсорсинг серед інших підстав для проведення позапланових перевірок за результатами моніторингу якості електронних комунікаційних послуг та надалі передбачатиме запровадження додаткових вимог для споживачів щодо їх аутентифікації/авторизації та до підготовки та перевірки відповідності їх кінцевого обладнання для проведення краудсорсингу.

Враховуючи зазначене, пропонуємо пункт 9 частини восьмої статті 10 Закону залишити у чинній редакції.

Законопроектом пропонується частину п'яту статті 10 Закону викласти у новій редакції відповідно до якої *«Під час проведення позапланової перевірки, у випадках і порядку визначених регуляторним органом, проводяться:*

- *випробування на відповідність передбаченому законодавством порядку маршрутизації трафіка послуг міжособистісних електронних комунікацій з використанням нумерації;*

• *вимірювання параметрів якості електронних комунікаційних послуг.»*

Водночас, пропонуємо після третього абзацу зазначеної частини доповнити новим абзацом такого змісту: *«– випробування параметрів електронних комунікаційних мереж.»*

Зазначена норма надасть право уповноваженим посадовим особам регуляторного органу здійснювати під час проведення позапланової перевірки випробування параметрів електронних комунікаційних мереж,

зокрема, параметрів сигнального обміну, протоколів обміну інформацією, технічних характеристик їх функціонування, вимоги до яких визначені нормативно-правовими актами та нормативними документами, в тому числі: параметрів міжстанційного обміну, транспортного середовища електронних комунікаційних мереж призначене для обслуговування трафіка; параметрів сигнального обміну між автоматичними телефонними станціями, іншим мережевим обладнанням електронних комунікаційних мереж та міжмережевим обладнанням електронних комунікаційних мереж, у тому числі – встановлення (визначення) фактичних IP-адрес і номерів абонентів (які викликають та яких викликають), ідентифікатори, що вказують на тип обробки виклику – міжнародний чи національний, час встановлення з'єднання, тривалість розмови та причина роз'єднання, оброблення категорії телефонних номерів, процедури взаємодії тощо.

Діюча на сьогодні редакція пункту 5 частини восьмої статті 10 Закону унеможливує здійснення державного нагляду (контролю) за технічно обмеженим ресурсом нумерації, оскільки у вказаному Законі відсутні вимоги щодо задіяння ресурсу нумерації. Водночас, статтею 79 Закону визначено умови, що застосовуються до прав на користування ресурсом нумерації.

Враховуючи викладене, з метою контролю за користуванням ресурсом нумерації, **пропонуємо пункт 5 частини восьмої статті 10 Закону викласти в такій редакції:** *«з метою перевірки дотримання умов, що застосовуються до прав на користування ресурсом нумерації, умов, визначених у ліцензії на користування радіочастотним спектром, та/або задіяння радіочастотного спектра (не частіше ніж один раз на рік)».*

4. З метою приведення до логічного викладення та узгодження оновлених формулювань щодо показників якості електронних комунікаційних послуг та встановлення для них рівнів (значень) пропонуємо пункт 8 частини другої статті 33 Закону *(абзац другий підпункту 7 пункту 1 розділу I законопроекту)* **викласти у такій редакції:** *«вживати заходів для забезпечення сталої роботи взаємоз'єднаних електронних комунікаційних мереж, протягом доби повідомляти один одного про пошкодження електронної комунікаційної мережі або виникнення інших обставин, що призвели або можуть призвести до **неприпустимого** зниження **рівнів показників** якості електронних комунікаційних послуг;».*

Також доцільно узгодити відповідне формулювання в пункті 5 частини першої статті 125 Закону (абзац другий підпункту 18 пункту 1 розділу I законопроекту), виклавши його в такій редакції:

*«5) у разі неусунення протягом однієї доби із зафіксованого моменту подання абонентом заявки про пошкодження електронної комунікаційної мережі, що унеможливило доступ кінцевого користувача до послуги або призвело до **неприпустимого зниження рівнів показників** якості електронної комунікаційної послуги, абонентна плата за весь період пошкодження не нараховується, а постачальник електронних комунікаційних послуг у разі неусунення пошкодження протягом п'яти діб із*

зафіксованого моменту подання абонентом відповідної заявки сплачує споживачу штраф у розмірі 25 відсотків добової абонентної плати за кожну добу перевищення цього строку, але не більше ніж за три місяці.».

В.о. Голови НКЕК

Андрій СЕМЕНЧЕНКО